

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КЭРЭКЭШЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

К А Р А Р

Кэрэкэшле ав.

№11

25 июль 2023 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Кэрэкэшле авыл жирлегендә гражданнар
мөрәжәгатьләрен hәм гражданнарын шәхси кабул
итүне карау тәртибе hәм вакытлары турында
нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 1994 елның 8 маенданы «Россия Федерациясе сенаторының статусы hәм Россия Федерациясе Федераль Собраниесе Дәүләт Думасы депутаты статусы турында»гы 3-ФЗ санлы Федераль закон, 2006 елның 2 маенданы «Россия Федерациясендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 59-ФЗ санлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, 2003 елның 12 маенданы «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»гы 16-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кэрэкэшле авыл жирлеге Советы, карап итте:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кэрэкэшле авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау hәм гражданнарын шәхси кабул итү тәртибе hәм вакытлары турында күшүттәдагы нигезләмәне расларга.
2. Элеге карапны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми Порталында түбәндәге электрон адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru/> hәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында дәүләт хакимиите hәм жирле үзидарә органнарының Бердәм «Рәсми Татарстан» порталын «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге электрон адрес буенча урнаштырырга: <http://jutaza.tatarstan.ru/>.
3. Элеге карап рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

4. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Кәрәкәшле авыл
жирлеге башлыгы

А.Г.Дәүләтгәрәев

Кәрәкәшле авыл жирлеге Советының
2023 елның 25 июлендәгे
11 санлы карарына күшүмтә

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл жирлегендә гражданинар мөрәжәгатьләрен карау һәм
гражданинарны шәхси кабул итү тәртибе һәм вакытлары турында
нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмәнен гамәлдә булуы, федераль конституцион законнарда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәжәгатьләрдән тыш, гражданинарның барлык мөрәжәгатьләренә дә кагыла.,

1.2. Әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән гражданинарның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе күрсәтелгән органнар, вазыйфаи затлар тарафыннан гражданинар берләшмәләренен, шул исәптән юридик затларның мөрәжәгатьләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә, шулай ук гражданинар, гражданинар берләшмәләренен, шул исәптән муниципаль учреждениеләрнен, башка оешмаларның һәм аларның вазыйфаи затларының мөрәжәгатьләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

1.3. Һәр граждан шәхсән яки үз вәкиле аша мөрәжәгать итәргә, шулай ук шәхси һәм коллектив мөрәжәгатьләрне, шул исәптән гражданинар берләшмәләренен, шул исәптән юридик затларның, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының жирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына мөрәжәгатьләрен жибәрергә хокуклы.

1.4. Гражданинар ирекле һәм ирекле мөрәжәгать иту хокукунын гамәлгә ашыра. Мөрәжәгать иту хокукунын гамәлгә ашыру башка кешеләренең хокукларын һәм ирекләрен бозмаска тиеш.

1.5. Гражданинарның мөрәжәгатьләрен карау бушлай башкарыла.

1.6. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр 2006 елның 2 маенданы «Россия Федерациясе гражданинары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 59-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2003 елның 12 маенданы «Татарстан Республикасында гражданинар мөрәжәгатьләре турында»гы 16-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

1.7. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районнының Кәрәкәшле авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз компетенцияләре чикләрендә гражданинар мөрәжәгатьләрен кабул итәргә,

аларны 2006 елның 02 маендағы «Россия Федерациясе гражданинарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»ғы 59-ФЗ санлы Федераль законда (алға таба - Федераль закон) 2003 елның 12 маендағы «Татарстан Республикасында гражданинарың мөрәжәгатьләре турында»ғы 16-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы (алға таба - Татарстан Республикасы Законы) һәм әлеге Нигезләмә белән каарга, тиешле чаалар күрергә, мотивлаштырылган жаваплар бирергә тиеш.

2. Гражданинарың мөрәжәгатьләрен карау эшен оештыру

2.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның Кәрәкәшле авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары (алға таба - жирле үзидарә органнары) һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары (алға таба - вазыйфаи затлар) гражданинар мөрәжәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәжәгатьләрне объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны, гражданинар мөрәжәгатьләренең асылы буенча каарлар кабул итәргә хокуклы вазыйфаи затлар тарафыннан гражданинары шәхсән кабул итүне тәэмин итәргә тиеш.

2.2. Гражданинар мөрәжәгатьләре буенча эшләр башка эш башкаручылардан алып барыла.

2.3. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга язма яисә телдән рәвештә бәян ителгән барлық мөрәжәгатьләр, шәхси кабул итүде, шулай ук почта, телефон, телеграф яисә башка юл белән алынган гражданинар мөрәжәгатьләре билгеләнгән тәртиптә теркәлә.

2.4. Язма мөрәжәгать жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән вакыттан алып өч көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.5. Жирле үзидарә органнары эшчәнлекләре тиешле нигезләмәләр белән билгеләнә торган махсус төзелгән структур бүлекчәләр яисә махсус билгеләнгән затлар аша гражданинар мөрәжәгатьләрен кабул итүне оештыра.

3. Гражданинар мөрәжәгатьләре буенча эш ведомствосы

3.1. Граждан язма мөрәжәгатьне мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфаи затка җибәрә.

3.2. Гражданинарың мөрәжәгатьләре жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар тарафыннан үз компетенцияләре нигезендә карала.

3.3. Әлеге жирле үзидарәнең әлеге органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә кермәгән мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәжәгать Федераль законның 11 маддәсендәге 4 өлешендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 маддәсендәге 4 өлешендә курсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгать юллаган гражданга хәбәр итеп, мөрәжәгать юллаган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка теркәлгән көннән алып җиде көн эчендә юллана.

3.4. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи затлар компетенциясенә

кергэн очракта, мөрәжәгать күчермәсе теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфай затларга жибәрелә.

3.4. Шикаятыне каарата шикаяты бирелә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка жибәрү тыела.

3.5. Әлеге Нигезләмәнең 3.4 пунктында каралган тыю нигезендә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл иту компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка шикаятыне жибәрү мөмкин булмаса, шикаяты гражданинга билгеләнгән тәртиптә тиешле каарата яисә гамәл кылмаска (гамәл кылмаска) дәгъва белдерү хокуқын аңлатып кайта.

4. Мөрәжәгатьне караганда гражданның хокуклары

4.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат мөрәжәгатен караганда, граждан түбәндәгеләргә хокуклы:

- 1) мөрәжәгатьне караучы затка шәхсән дәлилләр бәян итәргә;
- 2) жирле үзидарә органының яисә тиешле вазыйфай затның тиешле структур бүлекчәсендә язма мөрәжәгатьне теркәү турында телдән (шул исәптән телефоннан) яисә электрон рәвештә мәгълүмат, шулай ук аны карау сроклары турында мәгълүмат алырга;
- 3) мөрәжәгатьне кабул иткән органның вәкаләтле заты (вазыйфай заты) мөрәжәгатьне кабул иткән органының вәкаләтле заты (вазыйфай заты) мөрәжәгатьнең икенче нөсхәсендә имзаны кую юлы белән язма мөрәжәгатьне кабул иту факты таныклыгына;
- 4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга йә аларны теркәү турындагы үтенеч белән, шул исәптән электрон рәвештә мөрәжәгать итәргә;
- 5) башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса һәм күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булмаса, мөрәжәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга;
- 6) Федераль законның 11 маддәсендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 маддәсендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгать итеп куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап алырга, ә Федераль законның 11 маддәсендәге 5.1 өлешендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 маддәсендәге 5.1 өлешендә каралган очракта, аны бирү турындагы мөрәжәгать нигезендә - язмача мөрәжәгатьне жирле үзидарә органына яисә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл иту компетенциясенә керә торган вазыйфай затка яңадан адреслау турында хәбәрнамә;
- 7) Россия Федерациисе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә мөрәжәгатьне карауга бәйле рәвештә мөрәжәгать итү буенча кабул ителгән каарата яисә гамәлләргә (гамәл кылмауга) шикаяты белән мөрәжәгать итәргә;
- 8) мөрәжәгатьне карауны туктату турында гариза белән мөрәжәгать итәргә.

4.2. Гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яисә Россия Федерациясе халыкларының үзләре белгән теләсә кайсы телендә вазыйфай затларга мөрәжәгать итәргә хокуклы. Тәкъдимнәргә, гаризаларга, шикаятыләргә жаваплар мөрәжәгать итү телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә жавап биры мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

5. Гражданның мөрәжәгатенә бәйле рәвештә гражданның иминлеге гарантияләре

5.1. Күрсәтелгән органнар яисә вазыйфай зат эшчәнлеген тәнкыйтъләп йә үз хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен йә башка затларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызу яисә яклау максатларында гражданны жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка мөрәжәгать итүгә бәйле рәвештә эзәрлекләү тыела.

5.2. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәге белешмәләрне, шулай ук гражданың шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтәге белешмәләрне фаш итү, язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка жибәру булып тормый.

6. Язма мөрәжәгатькә таләпләр

6.1. Граждан үзенең язма мөрәжәгатендә мәжбүри тәртиптә йә язма мөрәжәгатьне, йә тиешле вазыйфай затның фамилиясен, исемен, атасының исемен, йә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы - булган очракта), почта адресын күрсәтә, аның буенча жавап жибәрелергә тиеш, мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбәрнамә, тәкъдимнәрен, гаризаларның яисә шикаятыләрнең асылын бәян итә, шәхси имзаны һәм датаны куя.

6.2. Кирәк булган очракта, үзенең дәлилләрен раслаган очракта, граждан язма мөрәжәгатькә документлар һәм материаллар йә аларның күчермәләрен язып куя.

6.3. Электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән мөрәжәгать Федераль законда һәм Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә граждан үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы - булган очракта), электрон почта адресын мәжбүри рәвештә күрсәтә, аның буенча жавап жибәрелергә тиеш, мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбәрнамә. Граждан мондый мөрәжәгатькә электрон формадагы кирәkle документларны һәм материалларны күшүп бирергә хокуклы.

7. Мөрәжәгатьне карауга кабул итүнен мәжбүрилеге

7.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка үз компетенцияләре нигезендә кергән мөрәжәгать мәжбүри каралырга тиеш.

7.2. Мөрәжәгатьне караучы жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат кирәк булган очракта, аны урынга чыгып карау белән тәэммин итә ала..

8. Мөрәжәгатьне карау

8.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат:

1) мөрәжәгатьне жибәргән граждан катнашында - объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны тәэммин итә;

2) башка дәүләт органнарындагы, жирле үзидарә органнарындагы һәм башка вазыйфай затлардагы мөрәжәгатьләрне карау өчен кирәkle документларны һәм материалларны, судлардан, алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып ала;

3) гражданың бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чарапар күрә;

4) Федераль законның 11 маддәсендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 маддәсендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап бирә;

5) гражданга аның мөрәжәгатенең башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфай затка үз компетенцияләре нигезендә карауга жибәрелүе турында хәбәр итә.

8.2. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органының, жирле үзидарә органының яисә мөрәжәгатьне караучы вазыйфай затның мөрәжәгатьне карау өчен кирәkle документларны һәм материалларны, дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

8.3. Мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфай зат яисә шуңа вәкаләтле зат тарафыннан имзалана.

8.4. Мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча һәм жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма рәвештә килгән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча электрон документ рәвешендә жибәрелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд каарына шикаять бирелә торган мөрәжәгатькә, шул исәптән суд каарына шикаять белдерү тәртибенә жавап итеп, Федераль законның 6 маддәсендәге 2 өлеше һәм Татарстан Республикасы Законының 9 маддәсендәге 2 өлеше таләпләре үтәлгән килеш, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.

9. Язма мөрәжәгатьне карау вакытлары

9.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка үз компетенцияләре нигезендә кергән язма мөрәҗәгать язма мөрәҗәгатьне теркәгән көннән соң 30 көн эчендә карала.

9.2. Аерым очракларда, шулай ук Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә һәм ТР Законының 10 статьясындагы 1 өлешендә каралган сорауны жибәргән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфай зат йә шуңа вәкаләтле зат мөрәҗәгатьне жибәргән гражданны карау срокын озайту турында хәбәр итеп, мөрәҗәгатьне караган гражданны карау срокын 30 көннән дә артыкка озайтырга хокуклы.

10. Коррупциячел юнәлешле фактлар буенча гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү тәртибе

10.1. 2008 елның 25 декабрендәге “Коррупциягә каршы тору турында”ты 273-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2006 елның 04 маенданы “Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору турында”ты 34-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларына коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәҗәгатьләр жибәрергә хокуклы.

10.2. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәҗәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары, гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен кысу, хезмәт тәртибенә таләпләрне бозу, шулай ук хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылу турында белешмәләрне үз эченә ала.

10.3. Кергән мөрәҗәгаттә әзер, кылыша торган яисә камилләштерелгән хокукка каршы гамәлләр турында, шулай ук аны эшләүче яисә башкарған зат турында белешмәләр булган очракта, мондый мөрәҗәгать хокук саклау органнарына үз компетенцияләре нигезендә жибәрелә.

10.4. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләүче вазыйфай затлар Россия Федерациисе законнары нигезендә хезмәт мәгълүматының һәм конфиденциаль характердагы белешмәләрнең сакланышы өчен билгеләнгән тәртиптә шәхсән җаваплы булалар.

10.5. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга кергән коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәҗәгатьләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

11. Гражданнарны шәхси кабул иту

11.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнарны шәхси кабул иту аларның житәкчеләре һәм шуңа вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турындагы мәгълүмат гражданнар игътибарына житкерелә.

Язын һәм сәгатьләрен кабул итү өчен билгеләнгән кабул итү урыны, гражданнарны кабул итүне әзерләү өчен җаваплы вазыйфай затларның контактлы телефоннары турындагы мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре аша гражданнарга житкерелә. Курсәтелгән

мәгълүмат шулай ук жирле үзидарә органнары биналарында һәркем файдалана алырлык урыннарда урнаштырыла.

11.2. Кабул итүгә язылган һәр гражданга шәхси кабул иту карточкасы (әлеге Нигезләмәгә 1 нче күшымтада билгеләнгән форма) тутырыла, анда түбәндәгеләр курсәтелә:

- 1) мөрәҗәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта);
- 2) аның яшәү урыны адресы;
- 3) кабул итүне алып баручы вазыйфаи затның фамилиясе;
- 4) кирәклө башка белешмәләр.

11.3. Шәхси кабул иткәндә граждан аның шәхесен таныклый торган документ күрсәтә.

11.4. Телдән мөрәҗәгатьнең эчтәлеге гражданың шәхси кабул иту карточкасына кертелә. Телдән мөрәҗәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп тора һәм өстәмә тикшерүне таләп итми торган очракта, гражданың ризалыгы белән мөрәҗәгать итүгә шәхси кабул иту барышында телдән җавап бирелергә мөмкин, бу хакта гражданың шәхси кабул иту карточкасында язу эшләнә. Калган очракларда мөрәҗәгатьтә қуелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

11.5. Шәхси кабул иту барышында кабул ителгән язма мөрәҗәгать Федераль законда һәм Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм карауга тиеш.

11.6. Мөрәҗәгатьтә хәл иту жирле үзидарә органының яисә вазыйфаи затның әлеге компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданга кая һәм нинди тәртиптә мөрәҗәгать итәргә кирәклеге турында аىлатма бирелә.

11.7. Шәхси кабул иту барышында гражданга, әгәр элегрәк мөрәҗәгать итүдә қуелган мәсьәләләрнең асылы буенча җавап бирелгән булса, алга таба мөрәҗәгатьне караудан баш тартырга мөмкин.

11.8. Гражданнарны шәхси кабул иту өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә жирле үзидарә органнарында беренче чираттагы шәхси кабул итүгә хокукка түбәндәгеләр ия:

- 1) I, II төркем инвалилар һәм (яисә) аларның законлы вәкилләре (ата-аналарның, уллыкка алучыларның, опекун яисә попечитель);
- 2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациисе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациисе Хезмәт Геройлары, сугышчан хәрәкәтләр ветераннары;
- 3) махсус хәрби операциядә катнашучы һәм махсус хәрби операциядә катнашучы һәм катнашкан гражданнар (гаилә әгъзалары);
- 4) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясенән мәхрум калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясенән мәхрум калган балалар исәбендәге затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм, әгәр алар мондый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатын тәэмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать итсәләр;

5) өч яшькә кадәрге балалар белән очрашуга килгән гражданнар.

11.9. Беренче чираттагы шәхси кабул итүгә хокукка берьюлы берничә граждан ия булса, күрсәтелгән гражданнарны кабул иту аларның шәхси кабул итүгә килү тәртибендә гамәлгә ашырыла.

11.10. Әлеге Нигезләмәнең 10.8 пунктында күрсәтелгән гражданнар шәхсән кабул иткәндә, аларны беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукны раслый торган документ күрсәтәләр.

12. Мөрәҗәгатьләрне карау тәртибенең үтәлешен тикшереп тору

12.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар үз вәкаләтләре чикләрендә мөрәҗәгатьләрне карау тәртибенең һәм срокларының үтәлешен, мөрәҗәгатьләргә язма җавапларның жибәрелүен тикшереп торалар, мөрәҗәгатьләрнең эчтәлеген анализлыйлар, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чараплар күрәләр.

13. Мөрәҗәгатьләрдәге мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү

13.1. Гражданнарның мөрәҗәгатьләренә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатларында жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар ел саен гомумиләштерүне гамәлгә ашырырга һәм гражданнар мөрәҗәгатьләренә анализ ясарга тиеш. Күрсәтелгән анализда гражданнары шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданнар саны, гражданнары шәхси кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, гражданнары шәхсән кабул итү һәм күчмә кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәҗәгатьләрнең тематикасы турында, мөрәҗәгатьләрне карау нәтиҗәләре буенча кабул ителгән чараплар хакында, шул исәптән кабул ителгән норматив хокукий һәм башка актлар турында (булган очракта) мәгълүматлар булырга тиеш.

13.2. Гражданнарның мөрәҗәгатьләрен анализлау, шулай ук билгесез затларның мәнфәгатьләренә кагылышлы аеруча актуаль мәсьәләләр буенча аңлатмалар жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә (әлеге Нигезләмәгә 2 нче күшымтада билгеләнгән формада) урнаштырыла.

14. Гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында законнары бозган очен җаваплылык

14.1. 2006 елның 02 маендан «Россия Федерациясе гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 59-ФЗ санлы Федераль законны (алга таба - Федераль закон) һәм 2003 елның 12 маендан «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында»гы 16-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законын бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Көрәкәшле авыл жирлегендә
гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау
һәм гражданнарны шәхси кабул иту
тәртибе һәм вакытлары турында нигезләмәгә
1 күшымта

**ГРАЖДАННАРНЫ ШӘХСИ КАБУЛ ИТУНЕҢ
САНЛЫ ИСӘП КАРТОЧКАСЫ**

Кабул иткән көн « ____ » 20 ____ ел

Кабул итү вакыты ____ сәг. ____ мин.

Кабул итү урыны: _____

Кабул иткән кешенең, вазыйфаи затның Ф.И.А.: _____

Гражданин, оешма вәкиленең Ф.И.А.	
Гариза бирүченең яшәү адресы һәм телефоны	
Эш төре, эш урыны	
Сорауның көскача эчтәлеге	
Йөкләмә (кемгә)	
Башкару вакыты, озайту турында мәгълүмат	
Гаризаны карау нәтиҗәләре	

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Көрәкәшле авыл жирлегендә
гражданнарың мөрәжәгатьләрен карау
һәм гражданнары шәхси кабул итү
тәртибе һәм вакытлары турында нигезләмәгә
2 күшымта

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ГРАЖДАННАРЫ МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘҮ
ТУРЫНДА СТАТИСТИК МӘГЬЛҮМАТЛАР**

Мәгълүматларның атамалары	Цифрлы мәгълүматлар	
	ел	ел
Килгән барлык мөрәжәгатьләр (хат, шәхси кабул итү, электрон мөрәжәгатьләр)		
шул исәптән электрон мөрәжәгатьләр (интернет, электрон почта)		
шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителгән:		
Контрольгә алынган		
Уңай хәл ителгән		
Урынга чыгып тикшерелгән		